

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

Anul IV. No. 173

Constanța, Duminică 11 August 1896

20 bani număr

Prea mult să lasă în înțelepciunea perceptorilor.

Am spus-o de atâtea-ori în studiile noastre economice asupra gestiunii domeniilor în Dobrogea, legiuitorul de la 1882, împărțind pământurile de vândut în loturi de 10 și 100 hectare, a voit să creze proprietatea mică și medie, ca să fie în fie-care sat, de la început, un mic stat major al economiei rurale, câți-va fruntași premergători și cărmuitori mai luminați ai treburilor obștești.

Sunt câte-va sate pe unde dispozițiile primordiale ale legii s'au aplicat cu oare-care strictețe, cum sunt satele Bilarlar și Danachioi, acum Dorobanțul și Carol I. Aceste sate sunt până azi, sub toate raporturile, cele mai înfloritoare în tot Județul Constanța.

Dar, mai târziu, legea a fost eludată, vom să dicem în spiritul ei, fie cu sau fără învoirea ministerului domeniilor, în a cărui atribuțiuni cădea aplicarea acestei legi.

De-atâtea ori s'a revocat și reautorizat, fără resoane întemeiate, vânzarea de loturi mari, ca, sub raportul împărțirii economice a terenului de cultură, prin urmare a întregii gospodării agricole, în județul Constanța, cu deosebire, mai nu seamănă sat cu sat, în aceeași regiune.

Sunt multe comune unde nu s'a dat locuitorilor decât câte 10 hectare, întindere hotărât nesuficientă unei familii agricole în Dobrogea.

Sunt unele sate unde s'au dat mai multe decimi de loturi mici pe nume dacă nu închipuite cel

puțin neexistente în comună; altele unde s'a dat câte un lot mic sau mare, după numărul membrilor din familie, maiori sau minori, ascendenți sau descendenți, și rude laterale, și iar, altele, unde s'au dat mai numai loturi mari la toți aceștia, fără nici o privire la condiția profesională sau materială a solicitanților. Toate acestea cu știrea, indemnul chiar, al inginerilor parcelatori ai secției topografice din ministerul de război și al inginerilor asociați, mai în urmă, până la constituirea celei de a treia antrepriză a d-lui I. M. Râmniceanu.

Toată preocupățiunea necontrolată a inginerilor pare a fi fost vânzarea a ori-cât de mult teren, cu ori-ce preț și către ori cine, până la venirea d-lui P. P. Carp în capul ministerului Domeniilor, care a pus pentru tot-d'auna capăt acestei neorândueli, înființând lotul tip de 25 hectare de familie. Această dispoziție s'a aplicat peste tot în cele 14 sate românești croite la granița Bulgariei, interdicându-se în mod absolut și definitiv vânzarea în loturi mari de 100 hect.

Întreaga gestiunea domeniilor de până aci a avut și va avea încă multe urmări rele asupra dezvoltării economiei rurale în Dobrogea.

Să vorbim de unul din aceste rele, care să resfrânge direct asupra statului: plata pământului.

Mai anțerț erau peste trei milioane lei rămășițe din pământuri. Acum trebuie să fie și mai multe, și din an în an ele se vor înmulți, până când numai o minune domnezească le-ar putea stinge.

Se explică dar pentru ce administrația financiară a acestui județ a luat măsurile draconiene din circulara pe care am reprodus-o în numărul trecut.

A cui e vina pentru enormitatea rămășițelor? Ea nu este nici a oamenilor, nici a pământului și intemperțiilor, nici întreaga a statului în general, ratele de cumpărare și rescumpărare fiind destul de mici, ci numai a Ministerului Domeniilor, al căror directori se pare că n'au căleat nici unul vre-odată pe iarba verde sau uscată a terenurilor rurale.

Cunosc personal, sute, dar ele pot fi mit de casuri, unde s'au vândut unimi și decimi de loturi mici la cumpărători ce n'ar fi intrunit, la un examen oare-care, mai nici una din largile condiții de admisibilitate la cumpărări; stabilite la 1893 de d-l Carp.

Să spunem un singur caz edificator în privința loturilor mari. Întreaga mereaua Laz-Mahale, de dincolo de bariera orașului Constanța, este vândută în loturi mari la cumpărători cari nici unul nu domiciliază nici până azi în Dobrogea, între cari unul fost birtaș 4 loturi, adică 400 hectare. Cine n'a vrut, sau mai bine zis, cine a vrut a luat o moșie în jurul Constanței pentru de atâtea ori 25 bani câte sute de hectare a voit.

Cu loturile mici scrupulile n'au fost nici decum mai minuțioase.

În satele formate din coloniști—cine credeți că a plecat din țara sa?—celui mai de pe urmă individ, aparține el ori-cărei naționalități, carpaci sau fabricant de cărămiși, care n'a avut decât forma drept capital la stabilire, i s'a dat până la 50 hectare. A-

semenea tuturor nevoieșilor pământeni, pe ori unde a fost pământ disponibil al statului, liber sau acoperit de tuferiș de desfundat.

Și pentru unii ca aceștia, și acei tândale ale satelor, cărora le lipsește tot d'auna un cuiu de la o roată, administrația financiară imi pune și mie custoți, pentru datoria curentă, exigibilă la Septembrie, și mă oprește a porni la tîrg cu carul meu, hambar, cu 6 boi, până voi face cu nevoiașii satului o ceată de 20 care, ca să putem vinde produsele! Și mă pune pe mine, care sint la curent cu toate darile, să umblu după perceptor, prin cele câte-va sate, să 'mi dea un bilet de libera trecere prin bariera Constanței, fără de care nu pot avea acces la obor!?

De ce așa aspre măsuri, când toată vina pentru rămașițe o pîrta numai statul?

Prea mult se lasă la înțelepciunea perceptorilor.

De la Comuna

Ședința din 19 Iulie 1896

1) S'a aprobat proiectul de condițiuni pentru arendarea moșiei comunei pe un period de 5 ani, începînd de la 1 Martie 1897.

2) S'a votat un credit suplimentar de lei 275 88/100 pentru mărirea teraselor Casinului Comunal.

3) Idem, idem de lei 1970 bani 39, pentru a se restitui sumele primite de la persoanele cari s'a constatat în urma că a primit mai multe lipsuri de locuri din loturile carenului No. 16, ce s'a vindut prin licitație.

4) S'a numit o comisiune compusă din d-nii consilierii M. Locmanian, P. Grigorescu, cum și inginerul comunal, de a constata dacă terenul de 63 44/100 m.p. din carenului No. 79, al planului pentru terenul de bordeie, cerut de d-l C. Pelecuda a i-se vindut, se află în condițiunile art. 87 din legea comunală și în cazul afirmativ să-l estimeze.

5) S'a votat un credit suplimentar de lei 127 25/100 pentru preparatiunile făcute în scopul venirii A.A. LL. Regale Principele Ferdinand al României și Principeasa Maria.

6) S'a numit o comisiune compusă din d-nul P. Papajanopulo, consilier-ajutor și d-l medic-primar al comunei, spre a prezenta un proiect de regulament pentru privighierea prostituției în vederile regulamentului serviciului sanitar superior.

Ședința de la 22 Iulie 1896

1) S'a decis rectificarea bugetului ordinar pe anul curent, în scopul prevederii mai multor taxe maxime votate și aprobate de Minister anul acesta.

2) S'a decis ca în limitele serviciului tehnic să se execute în regie sau prin bună învoială reparația necesară localului pompierilor, cu suma de lei 222.

În privința d-nului V. Donati: cumpărătorul locului de 594 22/100 m. p. care n'a achitat prețul lui de lei 10280, și care n'are nici o avere din care să implinească banii, s'a decis a se încasa ca venit comunal garanția provisorie de 200 lei, depusă de numitul V. Donati, iar partida casierului com. să se scadă cu suma de lei 10280.

Locul în cestiune se va scoate la licitație pe contul cumpărătorului Donati.

S'a numit o comisiune compusă din d-nii M. Locmanian, P. Grigorescu și inginerul comunal ca să cerceteze dacă se poate vinde locul de 59 m. p. din carenului No. 92.

3) S'a respins petițiunea d-nului Kemal A. Amet, prin care cere restituirea actelor de proprietate pentru locul ce posedă în groapa din str. 11 Iunie, pe motiv că i s'a dat în schimb un alt loc comunal, lucrare aprobată deja de consiliu.

Ședința din 23 Iulie 1896

1) S'a hotărît a se trata cu d-l inginer V. Lupescu, pentru iluminatul orașului cu un alt sistem.

2) S'a decis a se percepe taxa de la pământul „argil” adus de d-l Adrien Hallier pentru lucrările portului.

DIVERSE

Cum te vindeci de holeră — Vestitul humorist Sapir povestește următoarea întâmplare din viață:

„Pe la anul 1830 domnea în München o grozavă frică de holeră, pentru că ea s'apropia din Nordul Germaniei mereu spre Sud. Eu nu eram cel mai din urmă dintre fricoși, ba poate eram cel dintâiu, și de aceea mă închideam în casă și nu m'ar fi făcut pentru lumea asta să ies din casă. Într-o zi servitorul mă vestește, că afară așteaptă un prieten al meu, care nu voia să-și spuie numele. Era Raymond; l-am vă-

zut, am îngălbinit. Dacă știam că e el nu-l lăsam odată cu capul să ientre. El venia din Hamburg unde băntuia holeră mai cu furie. N'am avut încotro, l-am îmbrățișat, l-am sărutat, și am stat multă vreme de vorbă. Când să plece zice:

—Imi pare foarte bine, că am scăpat cu viață din Hamburg. În casa unde ședeam eu au murit opt oameni de holeră!

Abia a zis acestea, și eu îndată am și simțit prin burtă niște tresărituri și strînsori foarte suspecte. Așa a plecat, și eu frământat de gândul, că l-am sărutat și l-am îmbrățișat, m'am simțit tot mai rău și tot mai rău. Imi era într'adevăr rău. Imi venia să vărs. Pe la zece ceasuri a început să mă doară capul, și simțeam toate simptomele holerei. Cu cea mai mare grabă am trimis după doctorul Koch, cel mai bun medic pe atunci al Bavariei, și tot odată unul dintre prietenii mei cei buni. Îi așteptai sosirea cu groaza omului care se luptă cu moartea. El a venit, m'a examinat, m'a întrebat mult de toate. Eu i-am spus pătenia cu Raimund.

— El vezi, zise el. Făcl prostii, tu săruți pe un om infectat. Dar boalele trebuiesc individualizate: nu se potrivește același leac pentru toți. O să-ți dau un medicament.

El se așează la masă și scrie o rețetă.
— Iacă-t'oi. Citește-o!

Eu citesc: Rețetă: D-ta ești un găgăuț, un măgar, un papă-lapte.

— Asta, zise doctorul, e medicamentul. Citește-l de două ori la fie-care sfert de ceas; dacă ți-o fi mai bine, citește-l de două ori tot la cinci minute.

Apoi imi chemă servitorul și-i zise:
— Dacă stăpânul d-tale n'ar vrea să întrebuințeze rețeta, te rog, pe răspunderea mea, strigă-l cu glasul tare la fie-care sfert de ceas; „Ești un găgăuț, așa a zis doctorul. Ești un măgar așa a scris doctorul, ești un papă-lapte, așa a prescrip doctorul!”

Apoi imi dete bună seara și plecă.

Și lucrul naibei, de-o dată mi se făcuse mai bine. Așa am scutit a doua oară rețeta și m'a umflat risul. N'a fost nevoie s'oi mai citesc. M'am făcut sănătos și sunt zănatos și astăzi.

Acest mijloc de a vindeca holeră e sigur; eu îl recomand cu căldură tuturor medicilor, ca un medicament miraculos de eficace—însă, e de trebuință ca la toate medicamentele miraculoase, ca pacientul să creadă în ceea ce spune rețeta, cum am crezut eu.

INFORMAȚIUNI

Lucrarile și planul de parcelare al loturilor pentru formarea noului cartier fiind terminate au fost înaintate d-lui Prefect spre a le supune ministerului drept rezultat la petițiunea de acum două ani a peste 200 locuitori.

Societatea de navigațiune cu vapoare Lloyd Austriac, aduce la cunoștința onor. Public că a organizat un voiaj de plăcere de la Constanța la Constantinopole cu următoarele prețuri reduse:

Clasa I dus și întors cu mâncare	Lei	50
" " " " " fără " "	"	36.
" II " " " cu " "	"	35.
" " " " " fără " "	"	25.

Plecarea din Constanța va avea loc Joi 15/27 August la orele 10 seara.

Plecarea din Constantinopole Duminică 18/30 August orele 7 a. m. sau Duminică 25/6 Septembrie orele 7 a. m.

Pentru comoditate s'a luat dispoziția ca pasagerii la Constantinopole să poată dormi pe vapor Sâmbata seara în ajunul plecării.

Azi-măine sosește în Constanța pentru câte-va zile d-l Em. Culoğlu fostul prefect al județului care a lăsat aici atâtea frumoase suveniri și simpatii.

Comunicăm aceasta știre spre știința numeroșilor d-sale amici din județ.

O nenorocire pe Dunăre

Luni seara vaporul companiei Austriace, „Ferdinand Max“ care venea de la Cernavoda, a lovit șalupa „Elisabeta“, pe care a sfărâmat-o în dreptul punctului Derwent.

În șalupa se aflau proprietarul vasului, impiegatul vamal Dumitrescu și mașinistrul. Cel 2 d'întâiu s'au înecat, iar mașinistrul, deși rănit prin explozia cazanului, a putut fi scăpat.

Cadavrele n'au putut fi găsite. S'a orânduit o ancheta.

Cu numărul viitor vom continua importantul studiu, „Apele de Mare“ al d-lui Locotenent-Colonel Doctor A. Zisu, cel mai vechiu medic român în Constanța.

Ziarul „Universul“ de ieri a curent constatând mulțimea incendiilor prin sate, care rămân aproape pustii în timpul zilelor de lucru, la zăritul valii fiind la muncă câmpului, din care cauză ard sate întregi, recomandă ministerului să se ia măsurile ordonate de legea poliției rurale pentru strejuirea de zi a comunelor, ca satele să nu mai rămână numai în seama babelor și copiilor. Să se aibă tot-d'una sub un șopron două sau trei butoaie cu apă disponibilă, câte o pompa de fier-care sat și în fine, ca unul din soldații care se întorc la vetrele lor să fie trecut pentru câte o lună într-un corp de pompieri, unde să lovească primele noțiuni despre meșteșugul stăngerii focului.

Profităm de aceste înțelepte povești și le recomandăm domnului Prefect al județului nostru, să dispună ca banii ce vor rezulta din amenzi la care se vor condamna locuitorii nesupuși ordonanței de a scoate armatele din interiorul satelor, să se întrebuinteze spre procurarea acestor instrumente, sumele fiind considerabile în tot județul.

Tot ziarul „Universul“, de alaltăieri, ale cărui propuneri tratate în articole de fond sunt tot ce poate fi mai necesar ca îmbunătățiri de introdus în administrația generală, propune ca pe viitor să facă preoții serviciul de agenți sanitari în orașe, în locul celor actuali, pe unde sunt înființați. Ideea este admirabilă din toate punctele de vedere. Recomandăm și această măsură domnului Prefect al Dobrogei, care cu câte o simplă ordonanță către comunele urbane pot face a se insera în bugetele comunale câte o sumă de 30—40 lei lunar unul preot, sumă cu care în Constanța s'ar putea avea două agenți sanitari în locul celui actual plătit cu 80 lei lunar, care adesea nu face decât serviciul particular șefilor săi.

Din comuna Mahmut-kuius plasa Medgidia ne vine reclamația că jurnalul nu se distribuie regulat la abonați, și câte-o-dată de loc.

Rugăm pe cei în drept a nu ne face aceste nedreptăți care ne pagubește așa mult.

Acum că domnul medic primar al comunei s'a înapoiat din voiajul făcut, îl rugăm să binevoiască a inspecta mai des măcelăriile și pescăriile mai cu deosebire, împrejurul cărora nu poți trece ne-armat cu o batistă.

Asemenea prin unele curți și

pe lângă casele ce mai mențin încă privatele la străde. Nu cităm cazuri speciale, fiind-că serviciul sanitar de inspecție e dator să fie pretutindenea.

Asemenea atragem atențiunea poliției și a serviciului tehnic al comunei asupra reparațiilor și transformărilor de case, permise contra regulamentului. Sunt o mulțime de cazuri unde fațada unor ziduri la străda, cu sau fără deschidături de uși sau ferestre, s'a permis a se face fără a avea înălțimea de 3 metri reglementară. Cităm cazul cel mai recent, acela după strada Mangaliet No. 129, unde s'a permis la o magazie deschiderea de uși și ferestrit sub un zid prăpădit de cherpiți, ce n'are decât vre-o 2 metri înălțime.

O nouă agenție de publicitate s'a înființat în București. Poartă firma: **Progresul**, agenție generală de publicitate, și e situată în galeria Villacros, sub direcția d-lui Anton Caiser.

De la 15 Martie până la 1 August s'au încărcat în portul Constanța cu cereale peste 40 de basteimente cu destinație pentru Anglia, Belgia și Turcia, exportându-se aproximativ 180.000 chile diferite cereale.

Portul Constanța dispune actualmente de magazi putând conține până la 1 milion de hectolitri.

De vânzare două loturi mari de pământ de câte 100 hectare situate în cătunul Turc Murfatlar, comuna Biul-biul plasa Medgidie. Doritorii se vor adresa la D-nul Nicolae Steflea în cătunul.

Astăzi încep serbările regatelor prin balet de gală în cazinoul comunal.

Luni ora 2 p. m. la plaja viilor vor avea loc regatele, curse cu vele,

Curse cu rame, și

Curse de înotare

Mat de cocagne: curse umoristice bătălie navală, curse de senfundători, cu premii numeroase de 1500. Seara serată venețiană cu 30 de hârci și focuri de artificii.

Marti, ora 4 p. m. alergările de cal la hipodromul orașului.

Mercuri, ora 4 p. m. sporturi variate, curse de bicicletă, cu piciorul, alergări în sac cu obstacole, lupte olimpice. Premii numeroase.

Romania
PREFECTURA JUDEȚ. TULCEA
 Publicațiune
 No. 5635

D-l Costi Dimitriū voind a deschide un stabiliment de bēnturi spirtoase, coloniale și cafenea în comuna Potur din plasa Babadagh.

În conformitatea instrucțiunilor ministeriale inserate prin monitorul Oficial No. 152 din 1067.

Se publică aceasta spre cunoștința generală ca în termen de 40 zile de

astă-zi, să se prezinte la această prefectură acei cari ar avea motive de a contesta moralitatea saū a denunța alte fapte ce ar cunoaște că cad în grenta-tea numitului.

Prefect, **Toneanu**
 Secretar, **Gr. Sandovici**

PATRIA

Societatea Română de asigurare în Bu-curești

Asigurări asupra vieții și în contra accidentelor.

Representant pentru Dobrogea **Octavian Șeitan** — Constanța strada Școlet.

„UNIREA“

Societate generală de Asigurare Mutuală
 DIN BUCUREȘTI

Autorizată prin Înalțul Decret Domnesc sub No. 1536 după decisiunea consiliului de miniștri de la 27 Iunie 1877. *Monitorul oficial* No. 160 din 6 (28) Iulie

Această societate de proprietate asigură contra incendiului, imobile, fie construite de zid, paiantă saū gard, fie acoperișul lor cu tinichea, olane, șndriță, trestie etc Plata asigurărei e cu mult mai scăzută aproape pe jumătate de cât celelalte societăți cari fac o speculă din premiile asigurațiilor.

Deosebit de aceste ciidiri societatea mai asigură contra incendiului.

Mobile, Mărfuri, Produse, Păs și Nutrețuri în Șire, Stogur, câmp pe câmp liber și în magazii

Societatea „Unirea“ mai face asigurări asupra „Vieții“ în toate combinațiile uzu-zitate și anume:

- a). Asociațiuni mutuale de supra-veziure
- b). Asociațiuni mutuale cu produs minimal garantat, și cu participare de 85 la sută.
- c). Contra-asigurări cu 8 la sută dobândă și fără dăbândă.
- d). Capitaluri fixe în cas de deces cu beneficiul etăței.
- e). Asigurări temperde și
- f). Rente viagere în diferite combina-țiuni.

Asemenea mai asigură contra riscurilor de „Grindină“ precum și contra riscurilor de transport pe fluvii, mări și corpuri din vase, toate aceste asigurări „Unirea“ le face cu precieri reduse.

Informațiuni și prospecte se dau în Bu-curești în Direcțiunea generală strada Domnei No. 2, iar în districte la agențiile respective din orașe.

Direcțiunea generală

Societății de asigurare „Unirea“ mutuală

**Publicitatea Ziarului „Constanța“
 în Constanța**

<p>Abonamentele : În țeară pe un an 10 lei „ pe 6 luni 6 „ Pentru streinătate sa a- diază porto Se plătesc înainte Un numer 20 bani Un numer vechiū. 50 „</p>	<p>APARE ODATA PE SEPTAMANA Redacțiā și administrațiā Strada Gărei No. 13</p>	<p>Anunțurile : Pe pag. a IV rândul 30 b. Pe pag. a III rândul 1 leū Inserții și reclame : Pe paginā III rândul 2 lei Scrisorile nefracate se refusă. Manuscr. nu se înapoiază</p>
---	--	---

Plăți se pot face la librăria d-lui Dimitrie Nicolaescu și către administratorul jurnalului d. Ilie Banciu, contra unei chitanțā libe-rată din registrul cu mateā, pe care va fi apăsāt sigiliul cu tuș al redacției și subscrierea directorului jurnalului.

Ocaziune Bară

De vëndare

Una tipografie și legatorie de cărți bine montate, avënd 2 mașini pentru ti-parit și una mașina mare cel mai modern sistem pentru taiat.

TIPOGRAFIA

este îndestrată cu tot materialul necesar și în stare a escuta lucrări în limbele ro-mâna franceza și grēca, posedând litere de tôte caracterele și din cele mai moderne, iar

Legătoria de Cărți

are aparatele și ustensilele în perfectă bună stare.

Ateherul este instalat în centrul orașului CONSTANȚA la cea mai bună po-siție și deja are lucrări angajate care dau materie de lucru pentru mai mult timp.

Condițiunile de plata sunt foarte favorabile; se pot efectua și în rate lunare, tri-mestriale saū semestriale, dar vor fi garantate.

Doritorii să se adreseze proprietarului lor d-lui DIMITRIE NICOLAESCU în Constanța.

În vederea viitorului ce are orașul Constanța ca singur punct de export și ca stațiune balniara, cum și a marilor lucrări întreprinse, de stat și societăți particu-lare, este în adevăr o ocaziune rară, pentru cei ce ar voi să ia acēstā afacere, care ofera celemai mari și sigure șanse de câștig.

Ocaziune Bară